

ת"פ 44038/08/14 - יחידת תביעות להב 433 נגד שלמה חג'ג'

בית משפט השלום בקריית גת

ת"פ 44038-08-14 יחידת תביעות להב 433 נ' חג'ג' (עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת הבכירה רובין לביא
מאשימה	יחידת תביעות להב 433
נגד	
נאשמים	שלמה חג'ג' (עציר)

החלטה

בפני עתירה לגילוי ראיה חסויה ועיון בחומר חקירה .

הנאשם עצור עד תום ההליכים בהתבסס על כתב אישום שהוגש ב- 31.8.14. הסניגור הגיב לכתב האישום רק ביום 24.11.14, שכן חל עיכוב של כשלושה חודשים בהעברת תעודת החיסיון וקלטות. בנסיבות אלה, אף ששריינתי כל היום לשמיעת 3 העדים העיקריים, הסניגור הגיב לאישום רק 3 ימים בטרם מועד ההוכחות. משקיבל שלשום את תעודת החיסיון הסניגור הגיש העתירה שבפני, כולל בקשה דחופה לדחיית מועד ההוכחות. לא נעתרתי לבקשת הדחייה, שכן במהלך חודש דצמבר אמצא בחופשת שבתון אך ביקשתי שהתביעה תמציא החומר החסוי ותזמן קצין מודיעין או רכז מודיעין, כדי שניתן יהיה לקיים דיון בטרם יעידו העדים .

הבוקר שמעתי באריכות רבה את טיעוני הסניגור שביקש מבית המשפט לגלות חומר חסוי בדוחות הידיעה , הקלטת וההתמלילים.

הסניגור הסביר מדוע חומר זה חיוני לטעמו להגנת הנאשם: לדבריו, עד תביעה 1, ליאור פרץ, שהוא העד העיקרי להוכחת האישום הראשון, הינו בעצמו סוחר בסם מסוכן, ומשנתפס כשבחזקתו סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל 0.4 גרם נטו, דהיינו, כמות מסחרית שהתכוון לעשות בו שימוש ולסחור בו, העליל על בנאשם והפלילו בטענה שרכש הסם ממנו. הסניגור ביקש לכן לחשוף כל מידע שיכול לסייע לגרסת ההגנה . כמו כן, טען כי מהתמליל והקלטות של חקירת ליאור פרץ עולה פמיליאריות בינו לבין החוקר, שיש בה להעיד על ניסיון של החוקר להפעיל אותו כסוכן נגד הנאשם. לטענתו, ליאור פרץ בעצמו סיפר לנאשם ולאחרים שיש ניסיונות של יחידת להב להפעיל אותו כסוכן, אך שהוא סירב.

כמו כן, הסניגור טען שבנסיבות אלה לא מותב זה אמור לדון בעתירה, אלא מותב אחר, כדי למנוע מבית המשפט להיחשף לחומר שיתכן ויש בו להשפיע על דעתו של בית המשפט לרעת הנאשם.

באשר למצב המשפטי:

סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א - 1971 (להלן: "הפקודה") קובע כי:

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה, אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה."

סעיף 46 לפקודה קובע כי: "(א) הדין בעתירה לגילוי ראיה לפי סעיפים 44 או 45 יהיה בדלתיים סגורות; לשם החלטה בעתירה רשאי השופט של בית המשפט העליון או בית המשפט, לפי העניין, לדרוש שהראיה או תכנה יובאו לידיעתו, ורשאי הוא לקבל הסברים מהיועץ המשפטי לממשלה או מנציגו ומנציג המשרד הממשלתי הנוגע בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין. (ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לדין בעתירה לפי סעיפים 44 ו-45 וסעיף זה."

בניגוד לניסוח סעיפים אלה לפקודה, **סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982**, קובע בסעיף (ג) כי בקשה לפי סעיף קטן (ב) להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה שלא הועמד לעיונו, תידון בפני שופט אחד, **ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום.**

לא בכדי מצא המחוקק לנסח הדברים באופן שונה שכן קיימת חשיבות שביהמ"ש הדין בתיק הוא שידון בחומר החקירה הרלבנטי לאישום, כולל חומר שצד סבור שיש לחסותו.

שונה המצב לכשמדובר בחומר חקירה שאינו רלבנטי לאישום, שלכן אין הצדקה שייחשף בפני ביהמ"ש.

בבש"פ 120/10 **פלוני נגד מדינת ישראל** נקבע מפי כבוד השופט עמית כי לכשנאשם עצור ואפילו

קיימת דרישה שלא לקיים הדיון עד להכרעה בעתירה שתוגש לגילוי ראיה, הליכים אלה הולכים ותופסים את מרכז הבימה במקום ההליך העיקרי עצמו. "המחוקק קבע סד זמנים של תשעה חודשים לסיום משפט כאשר הנאשם שווה במעצר, יש ופרק זמן נכבד מתבזבז לריק בהמתנה עד למתן החלטה בבקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ או בהמתנה לתעודת חיסיון או בעתירה לפי סעיף 44-45 לפקודה.

לכן לטעמו, לא בכל מקרה בו מוגשות בקשות מעין אלה, יש לעכב את שמיעת התיק העיקרי. כל מקרה צריך להיבחן לגופו, בין היתר, בהתחשב בהיקף הראיות, במספר העדים שאמורים להישמע ובתוכן עדותם הצפויה. "לעיתים, החומר המתבקש במסגרת סעיף 74 לחסד"פ או במסגרת עתירה לגילוי ראיה, רלוונטי לחלק צר של זירת המחלוקת או רלוונטי לעד אחד או שניים, כך שניתן לקדם את התיק העיקרי, ולשמוע לפחות חלק מהעדים עד להכרעה בבקשות שהוגשו על ידי ההגנה. לעיתים, ניתן לשמוע אף את העדים העיקריים, ואם וככל שיתעורר צורך בעקבות החלטה שניתנה בבקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ או בעתירה לגילוי ראיה, לחזור ולזמנם להעיד". **שומא אפוא על המותב הדין בתיק העיקרי לבחון בכל מקרה ומקרה אם יש בהליכים הנלווים כדי להצדיק דחיית המועד למתן תשובה לכתב האישום או**

את מועד שמיעת הראיות בתיק.

מהאמור עולה בבירור, כי המחוקק ובצדק, קבע כי בית המשפט "הדן בדבר", הוא שידון בעתירה לגילוי ראיה חסויה ולא ציין כי תועבר לשופט אחר, והדברים ברורים: המותב הדן בתיק הוא המותב שיודע אם החומר רלבנטי או לא רלבנטי להגנת הנאשם, כשלעיתים הבעייתיות עולה במהלך עדותו של העד ו/או הנושא עולה במסגרת פרשת ההגנה. ואפילו אם העתירה מוגשת בטרם החלה שמיעת פרשת הראיות, כבמקרה שבפני, לא תמיד ברור אם מדובר בחומר רלבנטי להגנה אם לא, ולכן יש לאפשר למותב הדן בתיק, ואפילו במסגרת פרשת ההגנה, לשוב ולדון בעתירה אם יתברר שמדובר במידע חיוני להגנה.

ציון בכותרת של שני הסעיפים מערבת מין שאינו במינו: בבש"פ 3447/96 מ"י נ' אזולאי (פד"י נ' (3), 300) מפי כב' השופט חשין, נקבע כי שאלה בנושא ראיות חסויות תידון במסגרת פקודת הראיות, וסע' 74 לחסד"פ [נ"מ] תשמ"ב - 1982 לא יחול.

באשר לטענת הסניגור כאילו בעיון בחומר יש להשפיע על דעתו של בית המשפט, ההיפך הנכון.

בע"פ 334/81 דוד הגינזר נ' מ"י (פד"י לו' (1) 827,833) מפי כב' השופט ד. לוי נקבע כי אחד האמצעים המובהקים להגעה לחקר האמת הוא העמדת כל חומר הראיות לעיון ביהמ"ש וניהול חקירה נגדית ראויה, המאפשרת חדירה לעומק הראיות וחשיפת האמת.

בבוא ביהמ"ש לשקול אם לחרוג מעקרון זה - עליו לשאול עצמו אם תוך כדי הרצון להגן על אינטרס ציבורי חשוב, יביא לפגיעה באינטרס ציבורי חשוב אחר, כלומר עשיית הצדק.

השופט ברק בב"ש 838/84 לבני נ' מד"י (פד"י לח(3), 729, עמ' 738, ציין: "כי עדיף זיכוי של נאשם, שאת אשמתו אין להוכיח בשל הצורך לגלות ראיה שיש אינטרס בטחוני שלא לגלותה, על פני הרשעתו של נאשם, שאת חפותו אין להוכיח בשל הצורך שלא לגלות ראיה חסויה... 'עשיית צדק' בהקשר זה משמעותה ניהול הליך פלילי הוגן, ושיש בו כדי לחשוף את האמת ולא לגרום לעיוות דין לאותו נאשם ספציפי העומד לדין. על כן, ואם חומר החקירה אשר לגביו חל החסיון, חיוני הוא להגנת הנאשם, כי אז, בוודאי, הצדק דורש את גלויו, ושיקול זה עדיף על פני כל שיקול בטחוני אפשרי".

אם ביהמ"ש מגיע למסקנה כי אי גילוי חומר חסוי יגרום עיוות דין של ממש לנאשם ולכן גילוי חיוני - עדיף השיקול של עשיית הצדק על השיקול המוגן; תפקיד התביעה יהא להחליט אם לוותר על המשך ההליך לטובת עשיית הצדק.

לאחר שעיינתי בחומר החקירה ומצאתי שהשורה כולה רלבנטית להגנת הנאשם, ובהסכמת התביעה, מצאתי לנכון לחשוף את המילים 8 - 11 שבשורה 3, סעיף 1, מס' ידיעה 14-0360-582, נספח א' לתעודת החיסיון, באופן שבשורה 3 מצוין:

"ליאור קנה ממייקל מספר גרמים של קריסטל, מחלק למנות ומוכר לקליינטים".

שורה 4 איננה רלבנטית להגנה ויכולה לחשוף את המקור ולכן לא מצאתי מקום לחשוף זאת.

לגבי מסד 5, מס' ידיעה 14-0197-22, שורה 1 מילים 18 - 21 והמשך בשורות 2 - 3 - מדובר במידע שאינו רלבנטי כלל להגנת הנאשם או לתיק החקירה, אלא מתייחס לסמי סוויסה.

מצאתי כי לא רק שהחומר אינו רלבנטי להגנה, אלא מצאתי שאם ייחשף יש בו לסכן חיי אדם, וכן לחשוף את זהות המקור, ולכן לא מצאתי מקום לעשות כן.

לגבי עמ' 19 לתמלול, ובהתאם לקלטות, שורות 36 - 37 ובהמשך עמ' 20 שורות 1 - 3 :

מדובר בשיחת טלפון פרטית של ליאור פרץ, שאיננה רלבנטית כלל לחקירה, אלא שהיא בוצעה לאחר שהחוקר עזב את המשרד, ובעת שהמכשיר עדיין עבד ולכן הקליט. מדובר בהאזנת סתר כהגדרתה בחוק, לא ניתן לעשות בו שימוש והמשטרה בצדק מחקה זאת .

כשהעד ליאור פרץ יעיד , אין מניעה שיחשוף בעצמו את תוכן השיחה, שהיא חסרת כל ערך.

לגבי עמ' 20 שורה 4: מדובר בשורה שלא נמחקה , ולא ברור מדוע לא צויינה בפרפראזה.

המתמללת ציינה שבשלב זה החוקר מיירון שרעבי חזר לחדר.

בשורה 6 אומר החוקר לליאור פרץ: **"אתה מדבר לי באמצע חקירה? מה? אתה גנוב?" והואיל ולא היתה מניעה לכך, התוכן בהסכמת התובעת נחשף.**

כמו כן, מהתמליל והקלטת נמחקו משפטים שלמים כדי להגן על ליאור פרץ, שכן יש בהם להצביע על ניסיון להפעיל אותו , והמשטרה סבורה שקיים אינטרס ציבורי להגן עליו, למרות שהוא התנגד לשתף פעולה עם המשטרה.

הואיל והיום התברר שליאור פרץ סיפר זאת ממילא לאנשים רבים, כולל לנאשם, ואף התרברב בפניהם שהתנגד להצעת המשטרה, ביקשתי מהתובעת ליצור עימו קשר ולברר אם דברים אלה נכונים, והוא אישרם.

החיסיון שבסעיף 44 ו- 45 לפקודה עומד לשימוש של כל אדם אולם הואיל ובסעיפים אלו מדובר בחיסיון של המדינה ולא של העד, אין העד יכול לוותר על הפטור שמעניקה התעודה, בשונה מחיסיון עפ"י סע' 50 א לפקודה, אולם לטעמי, שונה המצב אם הדברים ממילא ידועים ויחשפו בחקירה הנגדית ולכן, בהסכמתו של ליאור פרץ, מצאתי לנכון לחשוף הדברים, למרות שהמשטרה עדיין סבורה שאין הצדקה לכך.

אני מסירה החיסיון מהתמלול וההקלטה מיום 27.8.14 מט/ G-1937-14, עמ' 4 , שורות 1 - 5, שם מצויין כמפורט:

ליאור פרץ: " איפה דני?"

החוקר מיירון משיב: "אה?"

שורה 3 ליאור פרץ אומר: "איך הביאו אותי ל..."

החוקר משיב: "אל תדבר איתי עכשיו".

בשורה 5 ליאור פרץ אומר: "הביאו אותי לפה עם אזיק...".

בשורה 14, לאחר שליאור פרץ נשאל בבדיחות הדעת: "למה תימני עושה חור במקרר" השיב: "לראות אם האור דלוק" וממשיך: "מי זה בטלפון? אז מה (מילים לא ברורות) שיצאתי פשלה פה?"

החוקר שואל: "אה?"

ליאור פרץ שואל: "יצאתי לא בסדר?"

החוקר משיב: "לא (מילים לא ברורות)

ליאור פרץ שואל אותו: "אה? שלא נהייתי סוכן? אני - יכול להיות סוכן?".

כמו כן, יצוין, כי בניגוד לטענת הסינגור כאילו היעד לפעילות ב- 29.7.14 היה ליאור פרץ, מצאתי בהסכמת התובעת כי היעד היה מייקל הגרוזיני, שעל פי המידע כאמור, ליאור פרץ היה הפועל שלו, ולכן עקבו אחריו, כשהמידע, נתקבל זה מקרוב לפעילות.

העתק פרוטוקול זה לצדדים, ככל הניתן כבר היום.

הפרוטוקול החסוי יוכנס לכספת יחד עם המידעים המלאים.

ניתנה היום, ט' כסלו תשע"ה, 01 דצמבר 2014, בהעדר הצדדים.